

Sygn. akt **II AKa 202/14**

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 13 listopada 2014 r.

Sąd Apelacyjny w Szczecinie, II Wydział Karny w składzie:

Przewodniczący:	SSA Bogumiła Metecka-Draus
Sędziowie:	SA Andrzej Olszewski SA Janusz Jaromin (spr.) SA Stanisław Kucharczyk SA Piotr Brodniak
Protokolant:	sekr. sądowy Karolina Pajewska

przy udziale Prokuratora Prokuratury Apelacyjnej Andrzeja Paździórki

po rozpoznaniu w dniu 13 listopada 2014 r. sprawy

M. C.

z powodu apelacji wniesionej przez obrońcę skazanego

od wyroku łącznego Sądu Okręgowego w Szczecinie

z dnia 29 lipca 2014 r., sygn. akt III K 77/14

I. zaskarżony wyrok utrzymuje w mocy, uznając apelację obrońcy skazanego za oczywiście bezzasadną;

II. zasądza od Skarbu Państwa na rzecz adw. B. P. kwotę 147,60 (stu czterdziestu siedmiu 60/100) złotych z VAT, tytułem nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej skazanemu z urzędu w postępowaniu odwoławczym;

III. wydatkami za postępowanie odwoławcze obciąża Skarb Państwa.

Andrzej Olszewski Bogumiła Metecka-Draus Janusz Jaromin

Stanisław Kucharczyk Piotr Brodniak

Sygn. akt II AKa 202/14

UZASADNIENIE

Sąd Okręgowy w Szczecinie rozpoznawał sprawę M. C. o objęcie wyrokiem łącznym skazań prawomocnymi wyrokami:

I. Sądu Rejonowego w Szczecinie z dnia 20 lutego 2008 r. (sygn. akt VI K 803/07), za przestępstwo z art. 279 § 1 kk w zw. z art. 64 § 1 kk, popełnione w okresie od 28 kwietnia 2006 r. do 4 maja 2006 r., na karę 2 lat pozbawienia wolności;

II. Sądu Okręgowego w Szczecinie z dnia 19 marca 2008 r. (sygn. akt III K 107/07), za:

1. przestępstwo z art. 148 § 1 kk w zw. z art. 64 § 1 kk, popełnione w dniach pomiędzy 7 a 10 lipca 2006 r., na karę 25 lat pozbawienia wolności;

2. dwa przestępstwa z art. 157 § 1 kk w zw. z art. 64 § 1 kk, popełnione w ramach ciągu przestępstw (art. 91 § 1 kk) w dniu 29 kwietnia 2006 r., na karę 2 lat pozbawienia wolności,

które to kary złączono w karę łączną 25 lat pozbawienia wolności;

III. Sądu Okręgowego w Szczecinie z dnia 29 listopada 2010 r. (sygn. akt III K 152/08), za przestępstwo:

1. z art. 278 § 1 kk w zw. z art. 64 § 1 kk, popełnione w dniu 1 sierpnia 2006 r., na karę 2 lat pozbawienia wolności;

2. z art. 148 § 1 kk w zw. z art. 64 § 1 kk, popełnione w dniu 1 sierpnia 2006 r., na karę 25 lat pozbawienia wolności,

które to kary złączono w karę łączną 25 lat pozbawienia wolności.

Wyrokiem łącznym z dnia 29 lipca 2014r. Sąd połączył orzeczone wyrokami opisanymi w punktach I, II, III kary pozbawienia wolności i wymierzył M. C. karę dożywotniego pozbawienia wolności, jako karę łączną. Sąd zwolnił skazanego od kosztów sądowych.

Wyrok zaskarżył obrońca skazanego.

Obrońca skazanego zaskarżył wyrok w całości, zarzucając mu: obrazę przepisów prawa materialnego a konkretnie art. 88 k.k. w związku z art. 53 k.k. polegającą na nieprawidłowym zastosowaniu dyrektyw wymiaru kary określonych w ww. przepisach i uznaniu, iż dyrektywy prewencyjne, związek przedmiotowo -podmiotowy popełnionych czynów oraz ich zbieżność czasowa nie są wystarczającymi przesłankami możliwości orzeczenia wobec skazanego kary łącznej z zastosowaniem zasady pełnej absorpcji, zwłaszcza w świetle okoliczności popełnionych czynów i ich szkodliwości społecznej.

Wobec powyższych zarzutów, obrońca wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku i wymierzenie skazanemu kary łącznej z zastosowaniem zasady pełnej absorpcji, tj. w wymiarze 25 lat pozbawienia wolności.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja obrońcy skazanego B. P. jest bezzasadna i to w stopniu oczywistym.

W pierwszej kolejności należy jednak stwierdzić, że Sąd I instancji w sposób prawidłowy ustalił, że kary wymierzone za poszczególne przestępstwa zawarte w wyrokach opisanych w części wstępnej zaskarżonego orzeczenia kwalifikują się do połączenia w wyroku łącznym. Ustaleń z tym związanych oraz samego rozstrzygnięcia w tym zakresie skarżący zresztą nie podważał. Także i Sąd Apelacyjny nie znalazł podstaw do ich kwestionowania.

Przedmiotem rozważań w sprawie była natomiast kwestia wymiaru kary, orzeczonej jako kara łączna, analizowana przez pryzmat postawionego w apelacji zarzutu niewspółmierności kary wskazującego, iż dyrektywy prewencyjne, związek przedmiotowo -podmiotowy popełnionych czynów oraz ich zbieżność czasowa nie są wystarczającymi przesłankami możliwości orzeczenia wobec skazanego kary łącznej

z zastosowaniem zasady pełnej absorpcji, zwłaszcza w świetle okoliczności popełnionych czynów i ich szkodliwości społecznej. Jednocześnie, w pisemnych motywach zaskarżonego wyroku Sąd pierwszej instancji prawidłowo i wyczerpująco wyjaśnił i ocenił powyższe zagadnienia, które miały wpływ na wymiar kary oraz wszechstronnie je rozważył, zaś wnioski jakie w tej mierze sformułował są bezbłędne i jako takie nie mogą być skutecznie kwestionowane. W szczególności nie czyni tego skarżący w apelacji.

Sąd Okręgowy prawidłowo orzekł karę dożywotniego pozbawienia wolności, jako karę łączną z jednoczesnym uwzględnieniem zasady wskazanej w art. 88 k.k., zgodnie z którym, w wypadku gdy za pozostające w zbiegu realnym przestępstwa orzeczone zostały co najmniej dwie (lub więcej) jednostkowe kary 25 lat pozbawienia wolności, sąd uprawniony jest do tego, aby w charakterze kary łącznej orzec karę 25 lat pozbawienia wolności albo karę dożywotniego pozbawienia wolności. Oznacza to, że w tym szczególnym przypadku nie mają zastosowania typowe konsekwencje łączenia kar w postaci materialnej przesłanki jej wymiaru (art. 85 k.k.), podstawy i granic jej orzekania (art. 86 k.k.), jak też wypracowanych przez orzecznictwo i doktrynę reguł wymiaru łącznej kary m.in. relacji zachodzącej między przestępstwami w zbiegu realnym, a więc rodzaju i bliskości związku czasowego, rodzajowego pomiędzy przestępstwami, jak też innych okoliczności, lecz wymierza się jedną karę o szczególnym charakterze: karę 25 lat pozbawienia wolności albo karę dożywotniego pozbawienia wolności. A zatem należy przyjąć, że wybór jednej z dwóch kar, winien uwzględniać ogólne dyrektywy jej wymiaru określone w art. 53 k.k., wśród których na plan pierwszy wysuwają się dyrektywy prewencyjne, uwzględniające potrzeby w zakresie kształtowania świadomości prawnej społeczeństwa oraz względy prognostyczne, wyrażające się stopniem zagrożenia dla porządku prawnego ze strony sprawcy (vide: wyr. SN z 1.3.2007 r. V KK 4/07, oraz postanowienie SA w Lublinie z 12.5.2005 r. II AKA 95/05).

I tak, Sąd Okręgowy z poszanowaniem powyższych wytycznych, wymierzając M. C. na podstawie art. 88 k.k. karę dożywotniego pozbawienia wolności, jako karę łączną, miał na uwadze dyrektywy wskazane w art. 53 k.k., zaś bez znaczenia dla przedmiotowego rozstrzygnięcia pozostały eksponowane w apelacji okoliczności, takie jak zbieżność czasowa przestępstw oraz więzi przedmiotowo – podmiotowe. Mając na uwadze drastyczność popełnionych przez skazanego przestępstw z art. 148 § 1 k.k., których dopuścił się w warunkach recydywy, bez wątpienia orzeczona kara łączna o charakterze eliminacyjnym, pomimo iż surowsza od sumy kar wymierzonych, jest słuszna i sprawiedliwa, bowiem wymierzenie drugiej

z możliwych – kary 25 lat pozbawienia wolności, prowadziłyby w praktyce do całkowitej bezkarności M. C. za jedną ze zbrodni zabójstwa oraz pozostałych przestępstw podlegających łączeniu, takiego zaś rozstrzygnięcia o karze nie można byłoby akceptować. Potrzeba zadośćuczynienia społecznemu poczuciu sprawiedliwości przemawiała za słusnością wymierzenia oskarżonemu kary dożywotniego pozbawienia wolności, jako kary łącznej. Z punktu widzenia właściwego kształtowania świadomości prawnej społeczeństwa (art. 53 § 1 k.k.) ważne jest to, aby utrwalić przekonanie społeczeństwa o nieuchronności kary za naruszenie dóbr chronionych prawem, w szczególności tych najwyższych jakim jest życie i zdrowie, oraz o nieopłacalności zamachów na te dobra, jak również ugruntować poszanowanie prawa, jak również wyrobić właściwe poczucie sprawiedliwości i odbudować poczucie naruszonego bezpieczeństwa. Wskazana w art. 88 k.k. alternatywna kara 25 lat pozbawienia wolności, orzeczona jako kara łączna nie spełniałaby powyższych celów kary, a wręcz byłaby formą nagrody dla skazanego.

Oceny pod kątem orzeczonej kary nie jest w stanie zmienić postawa skazanego w zakładzie karnym, na którą wskazuje apelujący. Istotnie, podkreślić należy, że zachowanie skazanego określone jest jako zmienne z przewagą pozytywnego. Przestrzega on regulaminu odbywania kary, nagradzany regulaminowo był 46 razy min. za pracę nieodpłatną. Takie odbywanie kary jest jednak zasadą, obowiązkiem każdego skazanego oraz świadczy o prawidłowym przebiegu kary. Powyższe jest na pewno pozytywnym symptomem na przyszłość, ale nie może póki co zmienić oceny dokonanych przez skazanego czynów oraz świadczyć o spełnieniu się celów kary (w ramach prewencji indywidualnej i ogólnej) poprzez jej wymierzenie w wysokości jedynie najsurowszej kary pozbawienia wolności za jeden z rozważanych tutaj czynów jednostkowych popełnionych przez skazanego. Tym bardziej, że postawa skazanego

w zakładzie karym nie jest jednoznacznie pozytywna. Skazany w przeszłości był bowiem kilkakrotnie karany dyscyplinarnie (ostatnio w dniu 7 stycznia 2014 r.). Ponadto skazany został wycofany z nauczania na poziomie I semestru Gimnazjum

w Centrum (...) w S., z uwagi na przekroczenie progu

50 % nieobecności na zajęciach szkolnych, co świadczy o braku jego należytego zaangażowania w proces resocjalizacji. Słusznie zatem Sąd Okręgowy wyraził swoją wątpliwość, co do trwałości pozytywnych przeobrażeń skazanego.

Mając na uwadze powyższe, nie było zatem żadnych podstaw do uwzględnienia wniosku obrońcy M. C., co do wymierzenia skazanemu najniższej możliwej kary. Za wymierzeniem wobec skazanego kary 25 lat pozbawienia wolności, jako kary łącznej nie przemawiały żadne szczególne okoliczności popełnionych przez niego czynów oraz postawa skazanego po ich popełnieniu, dlatego postulat zawarty

w apelacji o wymierzenie skazanemu kary łącznej powodującej poprawę jego sytuacji, nie zasługiwał na uwzględnienie. Cele kary określone w art. 53 k.k. mogą zostać bowiem osiągnięte w przypadku skazanego tylko i wyłącznie poprzez wymierzenie mu kary wyższej niż najsurowsza, wymierzona za czyny jednostkowe z art. 148 § 1 k.k.

w zw. z art. 64 § 1 k.k., w wyroku Sądu Okręgowego w Szczecinie z dnia 19 marca 2008 r. (III K 107/07) oraz w wyroku Sądu Okręgowego w Szczecinie z dnia 29 listopada 2010 r. (III K 152/08). Sąd I instancji był zatem w pełni uprawniony do wymierzenia skazanemu kary dożywotniego pozbawienia wolności, jako kary łącznej. Taka kara w przypadku skazanego nie może być uznana za rażąco surową oraz uwzględnia zarówno okoliczności popełnionych przestępstw, postawę skazanego, jego niewątpliwie znaczny poziom demoralizacji wynikający z popełnienia wielu przestępstw o znacznej szkodliwości społecznej, warunki i właściwości osobiste jak

i poprawę zachowania w ostatnim czasie w zakładzie karnym. Wiek skazanego podnoszony w apelacji miał zaś dla rozważanej tutaj kwestii kary łącznej marginalne znaczenie.

W świetle całokształtu ustalonych i zestawionych przez Sąd I instancji okoliczności łagodzących i obciążających (których było więcej), brak było jakichkolwiek podstaw do zmiany wyroku w sposób proponowany w apelacji.

Mając to wszystko na względzie, Sąd Apelacyjny na podstawie art. 437 § 1 k.p.k. utrzymał w mocy zaskarżony wyrok, uznając apelację za oczywiście bezzasadną.

Na podstawie przepisu z art. 624 § 1 k.p.k. Sąd Apelacyjny zwolnił skazanego od zapłaty na rzecz Skarbu Państwa kosztów sądowych za postępowanie odwoławcze uznając, że byłoby to dlań zbyt uciążliwe ze względu na sytuację majątkową.

O wynagrodzeniu za obronę z urzędu przed Sądem Apelacyjnym w sprawie o wydanie wyroku łącznego orzeczono na podstawie art. 29 ust. 1 ustawy z dnia 26 maja 1982 r. Prawo o adwokaturze (t.j. Dz. U. z 2014 r. poz. 635) w związku z art. 618 § 1 pkt 11 k.p.k., § 2 ust. 3, § 14 ust. 5, § 19 pkt 1 i § 20 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (t.j. Dz. U. z 2013r. poz. 461).